

SZAKKÉPZÉSI TANTERVI AJÁNLÁS

a

34 542 05 KÁRPITOS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

Kizárólag a 2012/2013. tanévben induló szakképzésekre vonatkozóan a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban Szt.) 92. § (27) bekezdése alapján készült.

Készítette: Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
Oktatási Nonprofit Kft.
Faipari kerettantervi ajánlásokat fejlesztő munkacsoport

2012.

SZAKKÉPZÉSI TANTERVI AJÁNLÁS

A

34 542 05 KÁRPITOS SZAKKÉPESÍTÉSHEZ

Kizárólag a 2012/2013. tanévben induló szakképzésekre vonatkozóan a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (a továbbiakban Szt.) 92. § (27) bekezdése alapján készült.

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési tanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló módosított 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet.
- az 34 542 05 Kárpitos szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet

alapján készült.

II. A szakképesítés alap-adatai

A szakképesítés azonosító száma: 34 542 05

Szakképesítés megnevezése: Kárpitos

Szakmacsoport: 11. Faipar

Ágazati besorolás: XVIII. Faipar

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 3

Iskolarendszeren kívüli szakképzésben az óraszám: 960-1440 óra

Elméleti képzési idő aránya: 30 %

Gyakorlati képzési idő aránya: 70 %

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség

vagy iskolai előképzettség hiányában

Bemeneti kompetenciák: a képzés megkezdhető a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit kiadó rendelet 3. számú mellékletében a faipar szakmacsoportra meghatározott kompetenciák birtokában

Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági követelmények: vannak

Pályaalkalmassági követelmények: -

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Tárgyi feltételek

V. A szakképesítés óraterve - nappali rendszerű oktatásra

Szakiskolai képzés összes elvi óraszám (három évfolyamos):

$1260 + 1260 + 1120 + 300 = 3940$ óra

szakmai óraszám (67%): 2640 óra

ebből az szvk-ban előírt elmélet-gyakorlat arány alapján

–elméleti óraszám: 792 óra

–gyakorlati óraszám: 1848 óra

A szabad sáv (8-10%) nélkül a szakmai órák száma legalább 2376 óra, de legfeljebb 2429 óra; a jelen tantervi ajánlás által meghatározott tartalmú és tantárgyi struktúrájú szakmai óraszám

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	1/9. évfolyam		Összefüggő nyári gyakorlat	2/10. évfolyam		Összefüggő nyári gyakorlat	3/11. évfolyam	
		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám		elméleti heti óraszám	gyakorlati heti óraszám
10233-12 Járműkárpitós tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek							2	
	Járművek kárpitozása					2	50		8
10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitós szakmai ismeretek	5			4			2	
	Gyártástechnológiai alapismeretek		6	90		1			1
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia	1			3			4	
	Kárpitozott termékek készítése, javítása		3	50		11	110		8
	Összes óra	6	9	140	7	14	160	8	17
	Összes óra	15		140	21		160	25	

Összesen, jelen tantervi ajánlásban meghatározott tartalmú
 szakmai gyakorlati óraszám: 724 óra
 szakmai elméleti óraszám: 1672 óra

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Szakmai követelménymodul	Tantárgyak/témakörök	Óraszám							Összesen	
		1/9. évfolyam			2/10. évfolyam			3/11. évfolyam		
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e		gy
10233-12 Járműkárpitós tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek							64		64
	Ergonómiai ismeretek							16		16
	Járműkárpitozási anyagok							16		16
	Járműkárpitozási technológiák							32		32
	Járművek kárpitozása					72	50		256	378
	Gyártás előkészítés					36	25		64	125
	Varrodai megmunkálások					36	25		64	125
	Kiegészítők kárpitozása								128	128
10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitós szakmai ismeretek	180			144			64		388
	Kárpitozás anyagai	36			36					72
	Kárpitozás fő műveletei	36								36
	Kárpitósipari szerkezetek	36								36
	Tervezéstechnológia, szakrajz	72			72			64		208
	Bútor történet, stílusismeret				36					36
	Gyártástechnológiai alapismeretek		216	90		36			32	374
	Biztonságos munkavégzés		18	10						28
	Kárpitozás szerszámjai, gépei		18	35		36			32	121
	Párnázási módok		180	45						225
10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia	36			108			128		272
	A bútor kárpitozás technológiája	36			72			24		132
	Egyéb kárpitozási műveletek				36			64		100
	Szakmai számítások							16		16
	Minőségi követelmények							16		16

	Csomagolás, raktározás						8		8	
	Kárpitozott termékek készítése, javítása		108	50		396	110		256	920
	A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat		108	25		216	55		128	532
	Kárpitozott termékek javítása			25		180	55		128	388
	Összesen:	216	324	140	252	504	160	256	544	2396
A három év összes óraszama e/gy:							724	1672		
Elméleti/gyakorlati óraszámok %-os aránya							30	70		

Jelmagyarázat: e/elmélet, gy/gyakorlat, ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám 90-92 %-a került felosztásra.

Az időkeret fennmaradó részének szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A
10233-12 azonosító számú
Járműkárpitós tevékenységek
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10233-12 azonosító számú, Járműkárpitos tevékenységek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10233-12 Járműkárpitos tevékenységek	Járműkárpitozási ismeretek (elmélet)			Járművek kárpitozása (gyakorlat)		
	Ergonómiai ismeretek	Járműkárpitozási anyagok	Járműkárpitozási technológiák	Gyártás előkészítés	Varrodai megmunkálások	Kiegészítők kárpitozása
FELADATOK						
A járművekre vonatkozó baleset-, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásokat betart						
Az érintésvédelmi és biztonságtechnikai előírásokat betart és alkalmaz						
Kárpitozások kialakítását meghatároz						
Járművek belsejének és kiegészítőinek a kárpitozását végzi						
Falfelületek, ajtók kárpitozását készíti						
Megfelelő anyagokat alkalmaz						
Funkciónak megfelelő kárpitozást készít			X	X	X	X
A járműkárpitozás ergonómiai követelményeit alkalmaz						
Tetőkárpitozásokat végez						
Levehető huzatokat készít						
A kárpitozásra váró felületeket kiserel						
Szerelvényeket ki- és visszaszerel						
Javítandó felületeket előkészít, letisztít és zsírtalanít						
Fa-, fém-, műanyag szerkezetekre szerel, épít						
Járműtakarót, tetőponyvát készít, javít						
Autószőnyegezést végez						
SZAKMAI ISMERETEK						
A járművekre vonatkozó baleset-, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások						
Érintésvédelmi alapok						
Járműkárpitozási anyagok						
Kárpitozási technológiák						
Ergonómiai elemzések						
Szerelések, befejező munkálatok						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Szakmai és köznyelvi szöveg megértése						
Szakmai szöveg fogalmazása írásban						
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése						
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Kreativitás			X	X	X	X
Precizitás			X	X	X	X

Kézügyesség						
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Határozottság	X		X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK						
Ismeretek helyén való alkalmazása	X	X	X	X	X	X
Gyakorlatias feladatértelmezés	X	X	X	X	X	X
Kontroll (ellenőrző képesség)						

1. Járműkárpitózási ismeretek (elmélet)

64 óra

A tantárgy tanításának célja

Bútorok és járművek kárpitózásának fő méreteinek és formai kialakítási lehetőségeinek, tervezésének megismertetése. A járműiparban alkalmazott speciális anyagok és technológiák ismerete.

Elsajátított közismereti, szakmai tartalmak, melyekre a tantárgy épül

1.1. Témakörök és elemeik

Ergonómiai ismeretek

16 óra

A bútorok, és az emberi test méreteinek összefüggései, bútorok formai kialakítása az emberi test arányainak, súlyának statikus- és dinamikus felépítésének figyelembevételével.

Az emberi test fiziológiai igényei kárpitózáskor használatkor, különböző párnázat felépítések esetén.

Az emberi test arányai és azok alkalmazása a bútor és járműiparban. Átlagos emberi testméretek, méretezés szabályai.

Járművek üléseinek, támláinak tervezése, funkciója, kialakítása

Járműkárpitózási anyagok

16 óra

A járműkárpitózáshoz használt alap és segédanyagok.

Speciális tartószerkezetek kialakításának lehetőségei.

Rugózatok és különböző tulajdonságú habszivacsok (öntött habok, heterogén habok) tulajdonságai és kialakításuk.

Különböző bevonati textíliák tulajdonságai és felhasználási lehetőségeik.

Szövet, bőr, műbőr bevonatok speciális változatai.

A kárpitózáshoz használt speciális gépek ismertetése.

Kiegészítő elemek, csatok, kapcsok, műanyag-, és fém rögzítőelemek.

Külső kárpitózási anyagok, ponyvák típusai, felépítésük, tulajdonságaik és felhasználásuk.

Járműkárpitózási technológiák

32 óra

Járművek kárpitózási kialakításának technológiai műveletei.

Domború-homorú felületek képzése különböző párnázatokon.

Hagyományos kárpitózású járműpárnázatok kialakításának lehetőségei.

Modern öntött kárpitózáskor típusai, habszivacs konfekcionálási lehetőségek, felületkialakítások.

Mennyezet és műszerfal kárpitózáskor bemutatása hagyományos és modern technológiával, kisipari és nagyüzemi módon.

Tetőkárpitók változatai és kialakítási lehetőségeik.

Ponyvák konfekcionálása, varrása, hegesztésének technológiája

1.2. A képzési helyszín jellege, javasolt felszerelése

1.3. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott módszerek, tanulói tevékenységformák

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztését szolgáló módszerek

1.4. A tantárgy értékelésének módja

1.5. A továbbhaladás feltételei

2. Járművek kárpitozása (gyakorlat)

328 óra+50ÖGY

A tantárgy tanításának célja

Járművek üléseinek, támláinak kárpitozási műveleteinek a megismertetése, nagyüzemi és kisüzemi konfekcionálás. Kiegészítő elemek kárpitozásának elsajátítása.

Elsajátított közismereti, szakmai tartalmak, melyekre a tantárgy épül

2.1. Témakörök és elemeik

Gyártás előkészítés

100 óra+25 ÖGY

Kézi és gépi terítés lehetőségei.

Terítékrajzok készítése sablonok segítségével.

A bevonati elemek elhelyezkedésének irányai, a terítéken alkalmazott jelölések.

Méretpontos szabás készítése.

Anyagok raktározása, felhasználása.

Anyagnorma számítások.

Toldási lehetőségek, az anyagok gazdaságos szabása, felhasználása.

Anyaghibák, feldolgozási, tárolási hibák, típusai, felismerésük (ÖGY)

Varrodai megmunkálás

100 óra+25 ÖGY

A kárpitozáshoz használt varrógépek megismertetése, fő alkatrészeik, biztonságos működtetése.

Varrási műveletek begyakoroltatása különböző anyagok összevarrásával. Díszöltések, élszegélyek, változatainak megismerése, alkalmazásuk. Varrási hibák kiküszöbölései, varrási rutin szerzése. Varrógépek mindennapos karbantartásának művelete. (ÖGY)

Kiegészítők kárpitozása

128 óra

Járművek speciális elemeinek (kalaptartó, műszerfal, mennyezet, oldalfalak, kormány, váltógomb, tetőkárpit, takaróponyva) kárpitozásáról való ismeretszerzés. Különböző kárpitozott elemek lebontása, tanulmányozása, kialakításuk, rögzítési lehetőségeik.

2.2. A képzési helyszín jellege, javasolt felszerelése

2.3. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott módszerek, tanulói tevékenységformák

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztését szolgáló módszerek

2.4. A tantárgy értékelésének módja

2.5. A továbbhaladás feltételei

A
10234-12 azonosító számú
Kárpitozás alapjai
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10234-12 azonosító számú, Kárpitozás alapjai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10234-12 Kárpitozás alapjai	Kárpitos szakmai ismeretek (elmélet)					Gyártástechnológiai alapismeretek (gyakorlat)		
	Kárpitozás anyagai	Kárpitozás fő műveletei	Kárpitosipari szerkezetek	Tervezéstechnológia, szakrajz	Bútor történet, stílusismeret	Biztonságos munkavégzés	Kárpitozás szerszámai, gépei	Párnázási módok
FELADATOK								
Kárpitos műhely baleset-, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírásait betartja						X	X	
Kéziszerszámokat használ								
Kárpitos alap- és kézi gépek használ								
Kézi, gépi szerszámok használatára vonatkozó előírásokat betartja								
Egyéni védőberendezéseket, védőfelszereléseket használ	X	X	X			X	X	
Anyagot, segédeszközt előírás szerűen tárolja								
Kézi alpműveleteket alkalmaz								
Bontási műveleteket végez, tanulmányoz								
Az anyagok újrahasznosítási lehetőségeit alkalmazza.	X	X						X
Állványszerkezetet ellenőrzi, tanulmányozza	X	X	X		X			X
Faipari alapszerkezetekre ráépít	X	X	X					X
Kárpitozást végez, módszereit tanulmányozza								
Technológiai sorrendiséget és a méretezés szabályait betartja								
Tartószerkezeteket kiválaszt készít, szerel	X	X	X			X	X	X
Bútorrugós alapot készít								
Rugótestet alkalmaz								
Párnázó anyagokat választ	X	X	X	X	X	X	X	X
Anyagokat kézzel, géppel szab, varr, szegez, ragaszt	X	X	X			X	X	X
Ergonómiai szempontok szerint kárpitozást felépít		X						X
Párnázatokot alakít, készít		X	X					X
Bevonó anyagot választ, rögzít	X	X	X		X			X
Méretvétel után szabástervet, sablont készít		X	X					X
Díszítő elemeket megfelelően kiválaszt, alkalmaz		X						X
Késztermék esztétikai megjelenését, funkció teljesítését ellenőrzi	X	X	X	X	X			X
Bútorstílusokat felismer					X			X

SZAKMAI ISMERETEK								
Munkavégzés szabályai		X	X			X	X	X
Baleset-, munka-, tűz- és környezetvédelmi előírások	X		X				X	
Szerszámok, kéziszerszámok		X	X				X	X
Gépkönyv, kezelési, szerelési és karbantartási utasítások						X	X	
Munkabiztonsági eszközök, felszerelések						X	X	
Tűzoltó berendezések, eszközök								
Tűzveszélyes anyagok és tárolásuk	X		X			X		
Anyag és gyártástechnológiák	X							X
Alap-, segéd- és díszítő anyagok	X		X		X			
Kárpitozás alapgépei						X	X	
Bútorstílusok					X			X
Műszaki rajz, szakrajz			X	X	X			X
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Olvasott és hallott szakmai és köznyelvi szöveg megértése	X	X	X	X	X	X	X	X
Köznyelvi és szakmai szöveg fogalmazása írásban	X	X	X		X	X	X	X
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése				X				
Elemi számolási készség		X	X					X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Figyelem	X	X	X	X	X	X	X	X
Kézügyesség	X	X	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Együttműködő készség	X	X	X	X	X	X	X	X
Kommunikációs készség	X	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK								
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	X	X	X	X	X	X	X	X

3. Kárpitos szakmai ismeretek (elmélet)

388 óra

A tantárgy tanításának célja

A bútorkárpitozáshoz szükséges alapvető ismeretanyagok megismerése, a kárpitozás műveleteinek megértése. Hagyományos és korszerű kárpitozások anyagainak és technológiájának megismerése, írott anyagok és szakmai rajzok alapján

Elsajátított közismereti, szakmai tartalmak, melyekre a tantárgy épül

3.1. Témakörök és elemeik

Kárpitozás anyagai

72 óra

A kárpitosiparban alkalmazott segédanyagok meghatározása, szegek, csavarok, kapcsok, segédanyagok típusai, alkalmazásuk

Természetes alapú növényi, állati szálas anyagok típusai, tulajdonságuk, felhasználásuk

Mesterséges kialakítású műszálak alapanyagai, gépeik, tulajdonságaik, felhasználásuk

Cérnák, zsinegek fajtái, kialakításuk, jellemzői

Cérnáknál, zsinegeknél alkalmazott jelölési módok értelmezése

Természetes és mesterséges alapú ragasztóanyagok, jellemzői, tulajdonságaik

Hagyományos kárpitozott bútorok állványszerkezeti anyagai (fa, fém, műanyag)

Korszerű bútorállványok anyagainak ismerete

Hagyományos tartószerkezeti anyagok jellemzői, fajtái, tulajdonságai.

Modern bútorokon alkalmazott tartószerkezeti anyagok fajtái, tulajdonságai

Bútorrugók típusai, anyagaik, fő méreteik.

Rugótestek (epeda, Bonell) anyagai, gyártásuk, tulajdonságaik, méreteik

Tartószerkezeti-rugózáti anyagok ismerete, típusaik

A kárpitozás során alkalmazott vászonszerkezetek anyagai

Hagyományos párnázó anyagok (tömőanyagok) rendszerezése, tulajdonságaik, felhasználásuk

Modern tömőanyagok fajtái, tulajdonságaik, felhasználásuk

Szintetikus úton előállított anyagok, laticel, habgumi, tulajdonságai, alkalmazási módjai

Szálas anyag lapok hagyományos és modern kialakításai

Nem szőtt textíliákból készült termékek

Habszivacs anyagok típusai, gyártásuk, tulajdonságaik

Formahabok anyagai, tulajdonságai, felhasználásuk

Szövési, fonási ismeretek

Kárpitosipari bútorszövetek, csoportosítása, alkalmazása

Szövetek utókezelésénél alkalmazott eljárások

Állati bőrök tulajdonságai, típusaik, a bőrkikészítés módjai, technológiai alkalmazása

Műbőrök típusai, rétegei, felhasználásuk

Díszítőanyagok, díszítőelemek tulajdonságai, felhasználásuk

Kárpitos anyagok anyagvizsgálatának módjai

Függönyözési anyagok ismerete, típusaik

A kárpitozott bútorok felújításához alkalmazott anyagok típusai, tulajdonságaik, felhasználásuk

Csomagolóanyagok típusai, anyagaik, felhasználásuk.

Kárpitozás fő műveletei

36 óra

A kárpitozott bútor fogalma, a kárpitozás története

A kárpitozási műveletek célja, kialakulása alkalmazása a kárpitozás során

Kárpitozott bútorok típusai, ülő és fekvőbútorok (ülőke, puff, szék, karosszék, fotel, sezlon, heverő, fotelágy, franciaágy, kanapé, szófa, ülőgarnitúra)
Tartószerkezetek célja, fajtái, hagyományos textilhevederezés módjai
Hevederek típusai, kiosztása a felületre, alsó-, felső-, belső hevederezés
Hevederezés technológiai művelete: (rögzítés fűzés, feszítés)
Tág-, szoros hevederezés alkalmazása
Egyenes és ívelt felületek hevederezése
A hevederezéssel szemben támasztott követelmények, hevederezési hibák
Epeda és Bonellrugótest során alkalmazott tartószerkezeti anyagok és technológiai kialakításuk
A rugózat célja, formai követelmények
A hagyományos bútorrugók csoportosítása, (rugótípusok, méreteik, felhasználhatóságuk)
Bútorrugók kiválasztása, kampózás egyengetés, igazítás, szakszerű elhelyezése a felületre
Kampók helyzete, rögzítési technikák fa és heveder alapra
Rögzítés minőségi és esztétikai követelményei
Zsinegleszabás technológiája, rögzítése
Hurkolási, csomózási technikák
Kötözés műveletei alacsony és magas rugózat készítése esetén
Lehúzás, kikötés, visszakötés, felületi kötözés készítésének munkafolyamatai
Él-drót, él-zsineg kialakításának művelete
Ülések, támlák, karok rugózatának kialakítása
Keményebb-lágyabb rugózat kialakítása
Epedával készített rugózat kialakításának technológiája keretezett, keret nélküli epeda
Bonellrugóval kialakított rugózat szerelése
Alappárnázás célja, főbb lépései formai követelmények
Bútorrugók, epeda, bonell alap- rugóváznázási technológiai műveletei
Vászonszabás, rögzítés varrással, szegezéssel
Anyagtartó öltések készítésének célja, az öltések helye kialakításuk
Párnázó anyagok (tömőanyagok) előkészítése, minősége
Afrikfelrakás technológiai lépései, formai követelmények a felületre felrakás során
Beszegezett, bevarrt, tekercsélű párnázat kialakítása
Formaváson leszabás, rögzítési technológiái a felülethez
Átvarrási műveletek készítése, öltések típusai, nagyságuk, technológiai kialakításuk
Élképzési lehetőségek, betűzött, beszegezett él készítésének menete
Anyagigazítás jelentősége sarok és élvarrás előtt
Sarok és élvarrási műveletek, öltéstípusok és kialakításuk
Párnázat fásasztása, megülése
Alappárnázás hibák felismerése, javítási lehetőségei
Kézi alappárnázást helyettesítő megoldások (gépi alappárnázás, tűzött afriklap) ismertetése

Felsőpárnázási módszerek, a hagyományos felsőpárnázás anyagrétegei
Anyagtartó öltés, párnázó anyagok réteges felrakása, formai követelmények
figyelembe vétele
Fehérvászon borítás, vászonszabás, kitűzés, kiakasztás, rögzítési lehetőségek
Felsőpárnázás készítése modern technológiával, modern anyagokkal
Bevonás célja, műveletei különböző bevonó anyagok esetén
Bevonóanyag kiválasztás ismervei, funkció szerinti, és bútorstílushoz igazodó
bevonatválasztás
Méretvétel, szabás-varrás a bevonat struktúrájának figyelembe vételével
Különböző párnázatok bevonatának összhangja egy bútoron belül.(mintairányok,
simulási irányok)
Toldás, szövetspótlás lehetőségének ismeretei, technológiai
Ideiglenes szövetrátűzés, kiakasztás (kiszegelés), végleges rögzítési megoldások
falca, keret, káva aljára, nyitva-visszahajtva rögzítés
Fehérvásznázási molinózási megoldások célja, kialakítása
Bevonási hibák
Díszítőelemek célja hagyományos díszítőelemek kiválasztása
Stílusoknak megfelelő díszítőelemek
Díszszegezési, bortnizási technológiák,(kézi, gépi díszszegezés) díszítési, esztétikai
hibák
Szegezett, varrt és ragasztott díszítő elemek alkalmazása (varró és szegező.
zsinórok, paszományok, rojtok, bojtok) elhelyezkedése a kárpitozott bútoron
Hagyományos élforma kialakítások készítésének műveletei
Szabad és kötött párnázatok hagyományos kialakításának lehetőségei
A modern párnázás felépítési lehetőségei a technológiát segítő gépek
Tartószerkezetek, rugózatok, párnázatok bevonatok összhangja, párnázóanyagok,
tulajdonságaik, egymásra hatásuk
A modern párnázás szerelési főműveletei
Hagyományos-modern anyagok kombinációi a műveletek során (ún.retró bútorok)
Tartószerkezetek keménységi fokozatai, tartószerkezet-rugózat kialakítási
technikák
Zörejmentesítés, rugózat szerelés bonell-, táska- és egyéb magas rugózatból
Párnázat kiválasztás ismeretei, párnázóanyagok mérése, szabása, ragasztása
Párnázóanyagok egymásra építésének lehetőségei, nem megfelelő anyagok,
technológiák
Habszivacs konfekcionálás kézi és gépi műveletei, műszálvatta (vlies) célja
kialakítása
Modern bevonás technológiai műveletei, hagyományos és modern bevonás
összehasonlítása
Modern díszítőelemek típusai, alkalmazása, készítésének technológiai műveletei
Kisüzemi és nagyüzemi bevonás technológiája, szerszámok, eszközök, gépek
Szövetterítési lehetőségek, sablonok és jelölései, szabási módok, varrodai
műveletsorok

Varrógépen alkalmazott öltéstípusok, varrásszerkezetek, varrásmódok
Rögzített és szabad párnázatok bevonási lehetőségei, bontható kárpitos szerkezetek kialakításai
Modern eltisztázási lehetőségek (húzózár (zipzár), csat, fémtűske, tépőzár patent)
Modern kárpitozás során alkalmazott kiegészítő elemek (lábak, vasalatok, díszítő pofák, műanyag elemek)

Kárpitosipari szerkezetek

36 óra

Állványszerkezetek célja, jellemzőik, alkalmazásuk a kárpitozott bútoroknál
Tömör fából készült állvány szerkezetek, jellemző tulajdonságuk, kapcsolódási módjuk, állványszerkezetek hibái
Állványszerkezetekkel szembeni követelmények (nedvességtartalom, keresztmetszetek)
Fényezett, faragott állványszerkezetek
A kárpitléc szerepe a kárpitozás során
Több állványszerkezetből felépülő bútorzat felépítése, összeerősítési módjaik
Korszerű faalapú lapszerkezetekből készült bútorállványok kialakítási lehetőségei, összekapcsolási módjaik, tulajdonságaik
Hajlított faanyagokból készült állványszerkezetek
Fém, kárpitozott szerkezetű bútorállványzatok jellemzői, előfordulásuk
Műanyag szerkezetű bútorállványok (kemény és lágy műanyag szerkezetek)
Rostos anyagokból kialakított állványszerkezetek (rattan, nád)
Állványszerkezetek fő méretei

Tervezéstechnológia, szakrajz

208 óra

Szerkezetan szakrajz ismeretek (alapfogalmak, a műszaki rajz készítésének szabályai, vonalak, vonalvastagságok, méretjelölések, a szakrajzkészítés eszközei)
Síkmértani szerkesztések alapjai, egyszerű formák, faipari kötések vetületi és axonometrikus ábrázolásai
Kárpitos szakrajzokon alkalmazott jelölések, metszet fogalma, bútoripari és kárpitosipari anyagok jelölése, méretarányok
Lapos kárpitozások ábrázolása, metszetekkel, különböző anyagokkal, anyagok jelölésével
Tartószerkezetek, rugók, rugózatok ábrázolásának lehetőségei
Osztott, gombozott, bordázott felületek, eldolgozások rajzai
Tömött, rugós, lapos hagyományos és modern kárpitozások ábrázolása méret, anyagjelölésekkel
Szimmetrikus kárpitos szerkezetek fél nézet fél metszet rajzának készítése
Támlák, karfák rugózatának kialakítása az emberi test ergonómiai követelményei alapján
Beszegezett, betűzött, tekercs kialakítású él metszeti ábrázolása
Rugós széktípusok metszeti ábráinak készítése

Hagyományos és modern kialakítású fotelszerkezetek szerkezeti rajzai (részben és telekárpitozott rugós-rugó nélküli ülések, támlák karok)

Fekvőfelületek metszeti rajzai hagyományos és modern kárpitozással felépülő anyagokkal (fotelágyak, heverők, franciaágyak és kiegészítőinek teljes metszeti jelölései, hagyományos és modern matracszerkezetek metszetei)

Nyitható, több részből álló szerkezetek méret és formai követelményeinek betartása
Kárpitozott ülő-fekvő bútorok ábrázolása, részletrajzok készítése

Mélytűzött felületek kialakításának követelményei, ábrázolása

Kiviteli rajzok, készítése a formai és szakmai követelmények figyelembe vételével, látványtervek felépítése, kialakítása

A megrendelő igényeinek megfelelő kialakítású és méretű bútor tervezése az ergonómiai szempontokat figyelembe véve. a gyártást, kivitelezést segítő műhely- és kiviteli rajzok elkészítése

Folyamatos és utólagos méret és formai ellenőrzés az ergonómiai követelmények alapján

Az állványszerkezetekkel és kárpitozandó felületekkel szemben támasztott szakmai elvárások (méretezések, méretarányok betartása mérettáblázat figyelembevételével, illesztések, felületkezelések állapotának ellenőrzése)

Fa, fém és műanyag szerkezetek, szerelvények szakszerű anyagválasztása (anyag minőségének, összeépítésének, szilárdságának, stabilitásának felismerésével, beépítendő alkatrészek funkciójának teljes körű ismeretével)

Kárpitos alapanyagokkal szemben támasztott minőségi követelmények ismerete (hagyományos és korszerű anyagok esetében, termékek minőségének meghatározása, csoportosítása, ellenőrzése, alkalmazásuknak megfelelően)

Alap és segédanyagok leggyakoribb hibaforrásának ismerete (tárolásból, gyártásból, rossz használatból eredő hibák, anyagok feldolgozás előtti minőség ellenőrzése)

Kárpitozások méreteinek, méretarányainak szakszerű kialakítása (ergonómiai és (kényelmi) szempontok, helyes méretezés és formai kialakítás figyelembevételével, az emberi test formájának, súlyelosztásának megfelelően)

Szakmai ismeretek helyénvaló alkalmazásának ismerete (technológiai sorrendiség betartásának fontossága)

Munkafolyamatok közötti ellenőrzések fontosságának ismerete (felismerése, formai követelmények alkalmazása)

Tartószerkezet megfelelő anyagainak kiválasztása és szakszerű alkalmazásának ismerete (típusa, anyaga, kiosztása, rögzítési módja, rugalmassága, szilárdsága)

Hagyományos és korszerű rugók, rugótestek szakszerű alkalmazásának felismerése (méretük, rugalmasságuk, erejük, magasságuk, menetszámuk alapján történő ellenőrzésük, rögzítési követelmények betartása (bútorrugó, epeda, stb.), (sík vagy hullám rugó, Bonell rugó, stb.)

Párnázatokkal és párnázási módokkal szemben támasztott formai és minőségi

követelmények betartása (szakszerű elkészítésének ismerete, egyenletes anyagfelrakás, szakszerű formaképzés és kialakítás különböző igénybevételű termékeknél)

Bevonó anyagokkal szemben támasztott követelmények (anyagok összetétele, minőségi osztályba sorolása, szín és méret tartóssága, szakító szilárdsága)

Kézi és gépi varrásmódok alkalmazásának szakszerű ismerete (egyenletes öltésnagyság alap és díszvarrások esetében az esztétika és tartósság figyelembevételével)

Bevonás és az eltisztázás műveleti követelményeinek ismerete (méret, forma ellenőrzés, szegezési, kapcsolási műveletek szakszerű alkalmazása)

Díszítési eljárások esztétikus rögzítésének felismerése (varrt, ragasztott, szegezett díszítőelemek szakszerű elhelyezésének ismerete)

Termék értékelésének módja (késztermék alakváltozásának, minőségének, méretének, esztétikumának, és funkcióteljesítésének ellenőrzése, helyes működésének felismerése)

Tárolási követelmények ismerete (állag és minőségromlás elkerülésével a termék csomagolása, szakszerű tárolása)

Ajtók, sportszerek, gyógyászati és egyéb egyedi kárpitozandó termékek párnázásánál méretek és ergonómiai szempontok betartása

Bútor történet, stílusismeret

36 óra

Antik bútor, stílbútor, műbútor, modern bútor fogalma, jellemzőik

A kárpitozott bútorok kialakulása, jellemzői

A történelmi bútorok ismertetőjegyei

Antik stíluselemek

Román stílus

Gótikus stílus

Reneszánsz stílus

Barokk stílus

Rokokó stílus

Klasszicizmus

Empire stílus

Biedermeier stílus

Historizmus, neoklasszicizmus

Szecesszió

A 20. század bútorai

3.2. A képzési helyszín jellege javasolt felszerelése

3.3. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott módszerek, tanulói tevékenységformák

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztését szolgáló módszerek

3.4. A tantárgy értékelésének módja

3.5. A továbbhaladás feltételei

4. Gyártástechnológiai alapismeretek (gyakorlat)

284 óra+ 90 ÖGY

A tantárgy tanításának célja

Biztonságos munkavégzés szabályainak megismerése és betartása a technológiák alkalmazása során. Különböző párnázatok készítésének elsajátítása kézi és gépi műveletek segítségével.

Elsajátított közismereti, szakmai tartalmak, melyekre a tantárgy épül

4.1. Témakörök és elemeik

Biztonságos munkavégzés

18 óra+10 óra ÖGY

Munkahelyre vonatkozó biztonságtechnikai, munkavédelmi előírások gyakorlati alkalmazása

Veszély helyzetek megelőzésének módjai (tűzriadó, áramtalanítókapcsolók, poroltók helye, menekülési útvonal tanulmányozása)

Elsősegély láda helye, tartalma

Tűzvédelmi, munkavédelmi ismeretek, dokumentálása

Tűz és robbanás veszélyének besorolásai az üzem területén

Környezetvédelem betartása, bontott és hulladék anyagok megfelelő tárolása

Vegyai anyagok megfelelő tárolása, használatának gyakorlata

Kéziszerszámok biztonságos használat

Kárpitos tűk egyéb eszközök ideiglenes tárolásának helyes módja

Kézi gépek munkavédelmi eszközeinek tanulmányozása

Varrógépek használatakor alkalmazott munkavédelmi eszközök tanulmányozása

Varrógépek, szabásgépek mindennapos karbantartásuk (portalanítás, olajozás, kések élezése) (ÖGY)

Pneumatikai rendszerek és az azzal működtetett szerszámok, gépek, asztalok biztonságos használata

A gépeken található munkavédelmi jelképek tanulmányozása

Kárpitozás szerszámai, gépei

86 óra+35 óra ÖGY

Kárpitos iparban alkalmazott alapvető kéziszerszámok alkalmazása (szegezési, nyírási, szeghúzási, csavarozási stb. műveletek)

Kézi varrási műveletek készítése, kárpitos tűk (átvarró tű anyagigazító tű, kitűző tűk, görbetűk, rugós tűk) használatba vétele

Egyéb speciális kéziszerszámok használata
Kézi és gépi gombbehúzókat használata
Kézi gépek, előkészítése, beállításuk, használatuk, karbantartásuk
Gépkönyvek tanulmányozása
Varrógépek beállítása varráshoz, gépi varrás készítése (ÖGY)
Kártolás gépeinek tanulmányozása (ÖGY)
Pneumatikus levegővel működő hálózatok megtekintése, elemeik tanulmányozása (vízleválasztó, nyomásmérő óra, gyorscsatlakozók stb.)
Pneumatikus levegővel működő gépek alkalmazása szegezõ, kapcsozó gépekkel végzett különbözõ munkavégzés.
Gépi szabás eszközeinek bemutatása, munkavégzés: kör-, kard és szalagkéses szabásgépeken. (ÖGY)
Habszabász gép és formázógépek bemutatása, szabás műveletek elsajátítása a gyakorlatban (ÖGY)
Elszívó berendezések részeinek tanulmányozása.
Ragasztási műveletek kézi és gépi eszközökkel.
Üzemlátogatások, nagyüzemi termelõgépek megtekintése munka közben

Párnázási módok

180 óra+45 óra ÖGY

Lapos kárpitozások kialakítása hagyományosan és habshivaccsal
Tele és részben kárpitozott bútorok tanulmányozása, szakszerű bontása, felépítése
Rugós párnázatok készítése
Osztott párnázatok készítése, természetes és hamis osztásvonalak készítése
Látható és rejtett szegezések készítése
Gombozások, mélytűzések tanulmányozása, gombozási műveletkészítés (ÖGY)
Homorú, domború formák kárpitozása, ráncolás kézzel és varrógép segítségével, ránc nélküli formák készítése varrással (ÖGY)
Ráncolási módszerek kialakítása (ÖGY)

4.2. A képzési helyszín jellege javasolt felszerelése

4.3. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott módszerek, tanulói tevékenységformák

A tanulási nehézségekkel küzdõ tanulók fejlesztését szolgáló módszerek

4.4. A tantárgy értékelésének módja

4.5. A továbbhaladás feltételei

A

10235-12 azonosító számú

Kárpitozott termékek készítése, felújítása

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10235-12 azonosító számú, Kárpitozott termékek készítése, felújítása megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10235-12 Kárpitozott termékek készítése, felújítása	Kárpitozástechnológia (elmélet)					Kárpitozott termékek készítése, felújítása (gyakorlat)	
	Bútorkárpitozás technológiája	Egyéb kárpitozási műveletek	Szakmai számítások	Minőségi követelmények	Csomagolás, raktározás	A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat	Kárpitozott termékek javítása
FELADATOK							
Megfelelő kárpitozási technológiát választ	X	X		X		X	X
Megfelelő anyagokat kiválaszt	X	X		X	X	X	X
Segédanyagot, kelléket kiválaszt, minőséget ellenőriz	X	X		X		X	X
Megfelelő kárpitozási technológiát alkalmaz	X	X		X		X	X
Lapos és magas kárpitozás technológiáját alkalmazza	X					X	X
Bútorszerkezeteket kárpitoz	X	X			X	X	X
Szerszámokat, gépeket beállít	X					X	X
Szakmai számítást végez			X				X
Szabástérképet készít	X		X			X	X
Hibás, elöregedett kárpitos szerkezeteket javít, felújít	X					X	X
Korhű technológiát alkalmaz							X
Függönyözési munkálatokat végez		X				X	X
Porvédő, takaró- és díszhuzatokat készít		X				X	X
Ajtó és falkárpitozást végez		X				X	X
Sport és gyógyászati eszközöket kárpitoz		X				X	X
Helyszíni felmérést végez				X	X		
Kalkulációt készít			X			X	
Az előállításához szükséges anyagokat megrendel	X		X			X	
Látványtervet és műszaki rajzot készít	X					X	
Terméket szét és összeszerel, utómunkálatokat végez					X		X
Terméket csomagol, raktároz, szállít					X	X	
Minőségi követelményeket betart				X	X		
SZAKMAI ISMERETEK							
Műszaki- és szakrajz alapfogalmak	X	X				X	X
Kárpitozási alapok	X	X				X	X
Szerelések, befejező munkálatok				X	X		
Bútorstílusok					X		X
Kárpitozást segítő gépek	X	X				X	X
Alapanyagok minőségellenőrzése				X			
Szakmai számítások			X				X

SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Olvasott és halott szakmai szöveg megértése	X	X	X	X	X	X	X
Szakmai szöveg fogalmazása írásban	X	X		X	X	X	X
Szabadkézi és műszaki rajz készítése, olvasása, értelmezése	X	X				X	X
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Problémamegoldó készség	X	X	X	X	X	X	X
Precizitás	X	X	X	X	X	X	X
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Határozottság	X	X	X	X	X	X	X
Irányíthatóság	X	X	X	X	X	X	X
MÓDSZER KOMPETENCIÁK							
Ismeretek helyénvaló alkalmazása	X	X	X	X	X	X	X
Gyakorlatias feladatértelmezés	X	X	X	X	X	X	X

5. Kárpitozástechnológia (elmélet)

272 óra

A tantárgy tanításának célja

A kárpitozott bútorok különböző elemeinek kárpitozási technológiájának megismerése. A bútorokon kívüli kárpitozások technológiájának ismerete. Szakmai számítások rutinszerű végzése

Elsajátított közismereti, szakmai tartalmak, melyekre a tantárgy épül

5.1. Témakörök és elemeik

Bútorkárpitozás technológiája

132 óra

Lapos kárpitozású párnázatok hagyományos műveletei (párnázóanyag rétegek, anyagfelrakási technológiák, tekercs éllel kialakított párnázatok, rugó nélküli tömött lapos párnázatok)

Lapos, modern párnázattal kialakított kárpitozások technológiai műveletei

Modern tömőanyagokkal (pehely, toll, darálthab, polisztirolgolyó stb.) készített párnázatok technológiai lépései, alkalmazásának lehetőségei

Hagyományos- modern anyagokkal kombinált, lapos kárpitozások technológiai műveletei

Hagyományos-modern anyagokkal készített ülőkék, puffok kárpitozási lehetőségei

Lapos kárpitozású falcolt 5 rugós székülés készítésének technológiai műveletei

5 rugós beszegezett élű párnázat készítésének technológiai műveletei

8-9 rugós falcolt és falc nélküli székülés kárpitozása, (hevederezési, tartószerelési lehetőségek, rugók, rugózat szakszerű készítése, alappárnázás, felsőpárnázás bevonás, díszítés falcba)

Hagyományos falcolt támlák kialakítása (elől-, elől-hátul falcolt széktámlák kárpitozási műveletei hagyományos és modern anyagokkal). Telekárpitozott és osztott széktámlák kárpitozása
Szék és támlakárpitozási hibák
Habszivaccsal, formahabbal készített modern kárpitozású székek típusai, kárpitozásának menete
Karosszékek fotelok fajtái, csoportosításuk, 12-16-20 rugós ülések kárpitozásának technológiai lépései hagyományos kárpitozással
Modern fotelszerkezetek kialakítása, párnázat felépítések
Hagyományos- modern anyagok kombinációi
Habszivacsos, habszivacsos-rugós fotelülés szerkezetek kialakítása
Párnázat konfekcionálás, ragasztás szögletes és íves formák kialakítása. Kivehető és rögzített kárpitozások, típusai, készítésük
Hagyományos foteltámlák típusai, kárpitozásának technológiai fő műveletei
Telekárpitozott, részben kárpitozott foteltámlák technológiája (tömött, hasi részben rugós, beszegezett, betűzött élű, teljesen rugós, támlatetőn rugós), kárpitléc segítségével)
Foteltámlák hátsó (spantel) részének kárpitozása
Foteltámlák díszítésének lehetőségei
Modern kialakítású foteltámlák típusai, párnázat kialakításának technológiai lépései
Osztott felületű párnázatok készítése hagyományos és modern technológiával
Fotelkarok kárpitozása hagyományos és korszerű módon
Karmantyús kar, tömött, rugós kar készítésének technológiai műveletei
Fotelkarok bevonása, hagyományos díszítési technológiái
Korszerű anyagokkal készített fotelkarok kárpitozása modern díszítőelemekkel
Fotelkarok külső kárpitozása
Hagyományos és modern tele és részben kárpitozott, elemekre szedhető fotelszerkezetek kialakítása, szét és összeszerelésük, oldható és oldhatatlan kötőelemekkel
Párnázatok egymásra hatása, kárpitozási hibák
Fekvőfelületek (heverő, fotelágy, Kanapé, Franciaágy) fogalma, fő méretei
Fekvőfelületek kárpitozása, hagyományos bútorrugós heverő (sezlon) kárpitozásának technológiája
Hagyományos-korszerű kombinált anyagokkal kialakított fekvőfelületek kárpitozása
Korszerű anyagokkal készült lapos és magas kárpitozású fekvőfelületek típusai, technológiai műveletei
Franciaágy szerkezetek kárpitozása hagyományos és modern módon
Szabadpárna szerkezetek kialakítása hagyományos anyagokkal (tömött, több részből álló forgatható szabadpárnák, bútorrugós, epedabetétes szabadpárnák)
Modern matracszerkezetek kialakításai, ún. biomatracok, rugós és habmatracok anyagrétegei, technológiai műveletei, kárpitozást segítő gépek ismertetése

A mélytűzés alkalmazása, tűzéspontok kialakítása, szabás-varrás, tűzési, gombozási műveletek, elhajtások technológiái

Mélytűzési műveletek kialakítása tömött párnázott felületre, rugós felületre

Mélytűzés, gombozás összehasonlítása, párnázatosztás egyéb lehetőségei, gombozás modern párnázatokon, mélytűzési műveletek modern anyagok felhasználásával

Műszaki dokumentáció célja, felépítése, készítésének menete adott kárpitozott bútorra

Egyéb kárpitozási műveletek

100 óra

Levehető jármű és bútorhuzatok szabásának, készítésének eszközei, formai kialakításuk rögzítési lehetőségeik

Szabadtéri párnaszerkezetek készítésének speciális anyagai, párnázatok készítésének technológiai műveletei

Szabadtéri árnyékolók, egyszerű sátorszerkezetek készítésének alapismeretei

Ajtók kárpitozás formai kialakításának meghatározása, készítésének műveletei,

Lapos, magas kárpitozású ajtók kárpitozása hagyományos és modern anyagokkal

Jármű és bútorkárpitozások technológiájának összefüggései, elméleti és gyakorlati szempontból

Járművek speciális részeinek kárpitozása, eljárásainak ismertetése

Sportszerek kárpitozásának módjai, párnaszerkezetek felépítése

Gyógyászatban alkalmazott speciális kárpitozott bútorok párnázatának kialakítási technikái

Falkárpitozási módszerek, technikák

Rögzített falkárpitozások speciális anyagai

Faliszőnyegek kialakításának technikái

Függönyözési műveletek kialakítása, méretvételezése, fényáteresztő, sötétítő, függönyök, függönyhúzó szerkezetek fajtái, készítésének módjai

Függönyanyagok gépi varrasi műveletei

Háztartási textíliák ismertetése (ágytextíliák, takarók, paplanok, dunnák, párnák), szerkezeti felépítésük

Ponyvák elkészítési módja, javítási lehetőségek, felhasznált segédanyagok

Jármű és egyéb ponyvák elkészítési módja, javítási lehetőségeik, felhasznált segédanyagok alapján

Egyéb speciális kárpitozási módok falikárpit, díszpárnák, lakberendezési eszközök készítési módok

Szakmai számítások

16 óra

Alapmértékegységek a hagyományos kárpitozási anyagok alkalmazása során

Korszerű anyagok mennyiségi jelölései

Hevederszükséglet számítás kárpitozott felületeken

Tömött, hagyományos forgatható matracvászón számítás

Ékpárna, hengerpárna, ablakpárna számítás műveletei
Modern párnázóanyag számítás a felhasznált anyagok mennyiségi jelölésének ismerete alapján meghatározott bútorokra
Ráhagyás, visszahajtás, varrásszélesség, nyúlás fogalma
Bevonóanyag szükségletszámítás hagyományos kárpitozású egyszerű bútorokra, félszélesség fogalma, terítékrajz célja, készítése
Modern szabadpárna bevonóanyag szükségletének számítása toldással és toldás nélkül
Egyszerű kárpitos bútorok bevonóanyag szükséglet számítása terítékrajzzal
Összetett, több kárpitos elemből felépülő bútorok bevonó anyagának számítása
Hulladékszámítás
Anyagnormák számítása
Rezsi órabérszámítás

Minőségi követelmények

16 óra

A kárpitozás során felhasznált anyagok minőségi követelményei (alapanyagok átvétele, minőségi követelményeik, ellenőrzésük, leggyakoribb vizsgálati módszerek, mintavételezés, bevizsgálás, a vizsgálat berendezései, műszereik)
Keret-, káva- állványszerkezetekkel kapcsolatos minőségi tudnivalók és ellenőrzésük technikai
Párnázások kialakításához szükséges megfelelő anyagok kiválasztásának követelményei
Hagyományos párnázatok kialakításakor szem előtt tartott követelmények (rugózat, afrikfelrakás, élvarrás, felsőpárnázás formai és minőségi követelményei)
Bútorok szabványos vizsgálati módszerei és eljárásai
Folyamatos gyártásközi ellenőrzés
Késztermékek méretének, esztétikumának, funkcióteljesítésének vizsgálata, selejt, esztétikai hibás kárpitozott bútorok
Késztermékek vizsgálata, minőségi osztályba sorolás

Csomagolás, raktározás

8 óra

Csomagolás célja, csomagoló anyagtipusok
Alap és segédanyagok eredeti csomagolásának szerepe (zsákos, ömlesztett, préselt, vákuumozott, feltekert, dobozolt csomagolások)
Késztermékek, késztermék elemek, csomagolásának technológiai és szerkezete
Szállítási módnak, raktározásnak megfelelő csomagoló anyagválasztás és csomagolás kialakítás
Lapra szerelési lehetőségek kárpitozott bútorok esetében
Csomagolást segítő gépek ismertetése, működési elvük
Különböző anyagok tárolásával szemben támasztott követelmények
Raktárak típusai(alapanyag, készárú), kialakításuk, raktárral szemben támasztott követelmények
Raktározási módok

Kárpitos anyagok raktározásának lehetőségei, raktározási hibák, helytelen anyag és termék raktározás

Készbútorok raktározásának ismeretei, bútorszállítási lehetőségek, bútorok rögzítései szállítás során

Tűzveszélyes anyagok raktározása

Raktározást, szállítást segítő gépek típusai, működésük

5.2. A képzési helyszín jellege javasolt felszerelése

5.3. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott módszerek, tanulói tevékenységformák

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztését szolgáló módszerek

5.4. A tantárgy értékelésének módja

5.5. A továbbhaladás feltételei

6. Kárpitozott termékek készítése, felújítása (gyakorlat) 760 óra+ 160 óra ÖGY

A tantárgy tanításának célja

Hagyományos és modern bútorok felépítésének begyakoroltatása, kárpitozott termékek szakszerű javítása

Elsajátított közismereti, szakmai tartalmak, melyekre a tantárgy épül

6.1. Témakörök és elemeik

A bútorkárpitozás technológiája gyakorlat 452 óra+ 80óra ÖGY

Modern kárpitozású tömött (díz) párnázatok készítése,(anyagszabás, gépi varrás), különböző forma párnázatok kialakítása, díszítése gombbal, díszszinórral

Hagyományos ülőkék puffok kárpitozása különböző módon (ülőlapp kárpitozás lapos és magas kárpitozással, hagyományos falcos és modern telekárpitozott kialakítással

Lapos kárpitozású székek kárpitozásának készítése hagyományos és modern technológiával

Hagyományos kialakítású lapos, falcolt 5 rugós szék készítése (hevederek kialakítása, U szegezés, rugózat kialakítása laposan, vékony párnázat felrakás, bevonás, díszítés díszszeggel, bortnival

8-9 rugós falcolt és falc nélküli székek kárpitozása beszegezett és betűzött éllel (alsó- felső hevederezett bútorrugós, lemezelt szerkezetű epedás kialakítású székkárpitozások készítése.

Rugóköötési módszerek, rugómagasság mérése, különböző felületi köötések készítése, élzsineg, éldrót kialakítása, rugóvászón rögzítése, varrása a rugókhöz.

Párnázóanyagok fölrakása, megfelelő formai kialakítás, vastagság, tömörség.

Formavászón szálegyenes kiakasztása, kitűzése, átvarrasi műveletek kialakítása.

Keret formájának megfelelő élbeszegezés (tűzés), kialakítása, ellenörzése, megfelelő tömörség

Szakszerű sarok és élkivarrás

Felsőpárnázati anyagok réteges felrakása, fehervászónzás

Bevonás készítése, díszítés falcba, élbe

Falcolt támlás székek készítése hagyományos párnarétegekkel és habzivaccsal.

Falcba díszszegezés kialakítása, hibái, bortniragasztás készítése.

Telekárpitozott, osztott támlák készítése.

Széktámlák készítése modern formahabokkal, irodai forgószékek, műanyag tartószerkezetre szerelt székkárpitozások készítése.

Fotelülés szerkezetek kialakítása hagyományos technológiával, bútorrugóval (12,-16,-20 db, rugós), rugótestekkel (különböző tartószerkezeti kialakítások készítése, formai kialakítások rugóköötéssel, formára kialakított epeda fakeretbe rögzítésével)(ÖGY)

Bonellrugós fotelülés készítése küönböző tartószerkezetekre, rugóvászónzás készítése, párnázatfelrakás, átvarrás, élkialakítás, felsőpárnázás kialakítása.

Párnázás-bevonás kialakítása egyenes, kerek és osztott éllel, szövetspotló alkalmazása.

Díszítési műveletek fotelülésen küönböző paszományokkal élbe, falcba, osztásvonalba rögzítés.

Modern kialakítású fotelülések készítése habzivaccsal, újnevezett rugómagos párnázattal, kiemelhető habzivaccsal, formára kialakítottan.

Habzivaccsos konfekcionálás (habvágás késsel, géppel, ragasztási műveletek alkalmazása, ragasztó előkészítése, nyitott idő, lap-, és él-ragasztások készítése.

Ívelt és szögletes formák kialakítása. (ÖGY)

Bevonási műveletek készítése rögzített kárpitozással, fotelpárnák bevonatának sablonozása, szabása, varrása él-szegélyezéssel, vattaréteg közbeiktatásával, tépőzár, zipzár alkalmazásával. (ÖGY)

Párnázat készítése steppelt formában, gombozott, kéderezett, ráncolt formában (ÖGY)

Fotel támlák kialakítása hagyományos és modern technológiával (tömötten, beszegezett éllel, hasi részben rugós kialakítással, teljesen rugós, rugótestek kialakításával).

Fotel támlák készítése habzivaccsal, formára készített habzivaccs alkalmazásával.

Hagyományos és modern díszítőelemek alkalmazása.

Karkárpitozási módszerek kialakítása, tekercsél, készítés, karmantyús kar kárpitozása.

Tömött, rugós telekárpitozott kar kárpitozása hagyományos és modern anyagok felhasználásával.

Karpofák kárpitozása, bevonat eldolgozás ráncolással, varással, kárpitozott vagy fa karelő alkalmazásával.

Fotel és kanapé párnázatok tanulmányozása, elemekre szedhető kárpitos bútorok szétszedése, összeépítése csavarral, ragasztással, illeszkedések, kárpitozási hibák kiszűrése, bevonás megfelelő kialakítással.

Bőr, műbőr, szövet garnitúrák, sablonozási műveleteik, párnázat építése, gépi varrása, díszítése, szakszerű bevonása.

Fekvőfelületek készítése hagyományos módon bútorrugóval, rugótestekkel

Különböző tartószerkezetek készítése bútorrugózat kialakítása, alappárnázás heveder és lemezelt tartószerkezetre, felsőpárnázás hagyományos és modern módon.

Bevonás készítése, kitűzés, kiakasztás alkalmazása, fehérvásznazás, sarokkialakítási módszerek.

Párnázást segítő gépek alkalmazása (rugószegező, filckapcsoló, bevonó prés)

Korszerű párnázóanyagokkal kialakított fekvőfelületek kárpitozása rugóval, rugómaggal, habszivacs rétegekkel.

Többszemélyes ágyszerkezetek párnázatának kárpitozása steppelt, osztott párnázattal, ágyneműtartó, fej és láb rész kárpitozások készítése, díszítéseinek készítése (ÖGY)

Korszerű matracszerkezetek tanulmányozása katalógusból, bútorboltok látogatása.

Matracüzem üzemlátogatás.

Szabadpárna szerkezetek készítése epeda rugóra kétoldali kárpitozással. Szakmai számítások alkalmazása.

Habszivacs szerkezetek kárpitozása levehető bevonattal.

Mélytűzési tűzésminták szerkesztése, sablonozások, párnázat kialakítás hagyományos és modern anyagok felhasználásával. (ÖGY)

Kézi ránc kialakítás, gépi ránc vagy kivezető pipa elvarrás, gombok készítése gombozó géppel, bevonás kialakítása(ÖGY)

Kárpitozott termékek javítása

308 óra+ 80 óra ÖGY

Javítandó termékre jellemző technológia alkalmazása, (stílusok, korok, figyelembevétele, hagyományos, korszerű kárpitozásnál).

Járművek és bútorok kárpitozásainak összefüggései javítás szempontjából.

Termék állapotának felmérése (az alkalmazott technológiák meghibásodásának százalékos mértékű megállapítása alapján) (ÖGY)

Javításhoz szükséges szerszámok, gépek előkészítése (állapotuk ellenőrzése, balesetmentes használata).

Anyagszükséglet felmérése (javításhoz szükséges anyaglista készítése, segédanyagokról, szerelvényekről).

Bevonó anyagok, díszítő elemek ajánlása (termék stílusának, jellegének megfelelően).

A műveletek fordított sorrendben való alkalmazása (munkaműveletek megtervezése, a feltárt hibák alapján)(ÖGY)

Termék méretvétele, szétszerelése (méretdokumentálás, elévülés, elhasználódás figyelembe vétele).

Termék bontási műveletének elvégzése (a sorrendiség, szakszerűség betartásával).

Meghibásodás mértékének megállapítása a bontást követően (állvány, rugózat, párnázat, bevonás, díszítés állapota).

A meghibásodott szerkezeti részek javítása (pótlása, cseréje szükség szerint)

Kijavított szerkezeti részek ellenőrzése (rádolgozhatóság, hibátlan működés, méret és forma tartás figyelembevételével).

Javításhoz szükséges alapanyagok előkészítése (a lebontott és új anyagok válogatása).

Újanyagok és újrahasznosítható anyagok kiválasztása,(előkészítése, megmunkálása, feldolgozása, minőségi ellenőrzése).

Termék korhű javítási műveleteinek elvégzése,(stílus, méret és ergonómiai követelmények figyelembevételével). (ÖGY)

Bútor eredeti méreteinek és formáinak visszaállítása (az adott kor stílusjegyeinek meghagyásával)(ÖGY)

Bevonási műveletek elvégzése (szabás, át szabás, régi és új bevonó anyagok, szövetek, gobelinek, műbőrök, bőrök, alkalmazásával).

Díszítőelemek alkalmazása, (stílusjegyekhez tartozó díszítések visszadolgozása, vagy cseréje.

Befejező műveletek, összeszerelések (eltisztázás, spanolás), sarokvarrás, szerelvényezés elvégzése).

Elkészült termék ellenőrzése (méret, minőség, funkció, esztétikum alapján).

A termék csomagolása, tárolása,(váz szerkezet és a kárpitozott felület sérülésmentes szakszerű tárolása minőségromlás elkerülésével).

A javítás során keletkezett hulladékok megfelelő tárolása (természetes, mesterséges anyagok válogatása, gyúlékony, egészségre ártalmas anyagok elkülönítése).

6.2. A képzési helyszín jellege javasolt felszerelése

6.3. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott módszerek, tanulói tevékenységformák

A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztését szolgáló módszerek

6.4. A tantárgy értékelésének módja

6.5. A továbbhaladás feltételei